

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w mieście 5 ct., poza 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi ul. Czarnieckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W mieście rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik nankowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwuletni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Liaty należy frankować. Reklamowe otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 13. lipca.

Jej Ces. Mość Cesarzowa Marya Anna raczyła reprezentacyom krajowym, miast, powiatów, gmin, tudzież korporacyom i stowarzyszeniom najlaskawiej wyrazić podziękowanie za serdeczne dowody współczucia składane Jej Ces. Mości ze wszech stron monarchii z powodu zgonu Jej Najdostojniejszego małżonka, Jego Ces. Mości Cesarza Ferdynanda.

Może nie było nigdy a w tej chwili niema z pewnością parlamentu z tak olbrzymią większością rządową jak wybrany właśnie sejm węgierski. Wszystkie, różnorodne żywioły opozycyjne połączone razem nikną prawdziwie w obec stronnictwa liberalnego. Ten niezwykle stan rzeczy wywołał bardzo ciekawe pytanie, czy taka nie słychana większość jest bezwarunkowo korzystną dla kraju, czy też może ujemne strony przeważają nad dodatnimi? Odpowiedź na to pytanie wypada rozmaicie, bo zawisła jest od tego, czy kto sympatycznie lub niechętnie patrzy na stosunki i sprawy polityczne Węgier. Niechętni Węgrom politycy widzą w takim anormalnym stosunku stronnictw parlamentarnych tylko strony ujemne, bo dzisiaj większość rozprysnę się na frakcyje za najmniejszą pressją ważniejszych kwestyi a wtedy powstanie w sejmie *tabula rasa* i posłowie zaczną napowrót grupować się w odrębne stronnictwa. W chwili zatem, gdy najpotrzebniejszą będzie harmonia i zgodne zapatrywanie, Izba zacznie przebywać powolny i trudny proces reorganizacyjny. Natomiast przyjaciele Węgier są pełni zachwytu. Imponującą przewagę stronnictwa liberalnego uważają oni za dowód bezwarunkowego zaufania wyborców do rządu, za wróżbę szybkiego załatwienia wszystkich spraw piekących. W je-

dnem i drugim zapatrywaniu tkwi prawda ale ani na jednym ani drugim bezwzględnie polegać nie można. Przeciwnicy Węgier nie usprawiedliwiają „rozumnym” powodem zdania swojego, że wielka większość nie wytrwa w harmonii. Skoro większość $\frac{2}{3}$ a nawet $\frac{3}{4}$ głosów w wielu innych parlamentach okazała się zjawieniem i trwałą, to nie rozumiemy, dlaczego dajmy na to większość stanowiąca $\frac{4}{5}$ albo $\frac{5}{6}$ głosów musi koniecznie rozbić się przy pierwszej lepszej sposobności? Wynikłość taka jest zatem możliwą ale nie konieczną. Z drugiej strony zaś niemożna samej cyfry uważać za zjawienie i być już zupełnie spokojnym o los ważnych spraw politycznych, któremi zajmować się będzie przyszły sejm węgierski. Chociażby w Izbie opozycja liczyła tylko kilka głosów, sprawy publiczne nie postąpiłyby naprzód, jeżeliby wszyscy posłowie nie byli przejęci poczuciem wyjątkowych obowiązków, które ciąży na nich w tej chwili. Pora rozwlekłych rozpraw i krasomowczych popisów minęła na długo dla każdego rozumnego patrioty. Każda chwila bowiem stracona na zabawce parlamentarnej podkopuje siłę państwa wewnątrz i powagę jego na zewnątrz.

Rosyjskiemu projektowi międzynarodowego prawa wojennego grozi nowa zwłoka. W jesieni tego roku miała się zebrać konferencja w Petersburgu, na której zamierzano jeżeli już nie dokonać dzieła całkowicie to przynajmniej usunąć główne trudności, dla których znaczna część państw europejskich nie oświadczyła się stanowczo za projektem. Tymczasem nadeszła wiadomość, że konferencja odroczoną została do przyszłego wiosny. Dla uspokojenia zwolenników rosyjskiego projektu dodaje telegram, że odroczenie nie naraża samej sprawy i nie wynika z nowych trudności. Rząd rosyjski wrzekomo dla tego zamierza odroczyć konferencję, że w porze jesiennej podróż delegatów do Petersburga byłaby zbyt uciąż-

liwą dla klimatycznych stosunków stolicy rosyjskiej. Powód ten trafił do przekonania, bo dotąd rzadko i nieśmiało odezwało się przypuszczenie, że jest on może tylko maską dla innych przyczyn zwłoki. A przypuszczenie to nie byłoby wcale śmiałem, bo w ostatnich czasach zaszło kilka zdarzeń dowodzących, że państwa dotąd niechętne rosyjskiemu projektowi a na ich czele Anglia bynajmniej nie zmieniły raz wypowiedzianego zapatrywania. Szwajcaryja n. p. objawiła niedawno tę niechęć tak dobitnie, że tylko znaczne ustępstwa mogłyby ją zjednać dla nowej konferencji pokojowej. Zresztą wyznajemy, że dziwnym wydaje się ta troskliwość o wygodę delegatów w sprawie tak niezmiernie ważnej dla całej ludzkości. Jeżeliby konferencja wróżyła osiągnięcie zamierzonych celów i choć w części przyczynić się mogła do złagodzenia srogich klęsk wojennych, żaden delegat pewnie nie obawiałby się podróży do Petersburga, chociażby ona była bardzo niewygodną a nawet groziła niebezpieczeństwem życia. Dla czego podróż do Petersburga na wiosnę ma być tak znacznie wygodniejszą, nie możemy odgadnąć. Wiosenna przyroda bywa w wschodniej Europie nieraz daleko kapryśniejszą niż jesień, ślota nie przeszkadza podróżować wygodnie krytymi wagonami kolejowymi a na zimną temperaturę istnieją bardzo łatwe i tanie środki zaradku.

Gdy nie nie pomogły groźby i przestrogi, liberalna prasa niemiecka zaczyna lekceważeniem wpływać na przebieg wyborów w Bawaryi. Organa używane bardzo często do inspiracji urzędowych zaczęły już od kilku dni przemawiać w tym tonie. W Berlinie wrzekomo nikogo nie obchodzi największe zwycięstwo ultramontanów bawarskich, bo nawet uzyskanie przewagi w nowym parlamencie nie wywrze żadnego wpływu na politykę niemiecką, nie zachwieje rządu w energicznej postawie w obec uroszczeń kościoła katolickiego. W

rozmaitej formie powtarza się ta uwaga, a na jej poparcie przytoczoną bywa wiadomość, że król bawarski w demonstracyjny sposób powita cesarza Wilhelma w czasie tegorocznego przejazdu przez terytorium bawarskie. Ze ultramontanów nawet przy największej przewadze swoich głosów w parlamencie bawarskim nie zdołają wprowadzić Jörge albo innego naczelnika swojego na ministra-prezydenta, na to nie potrzeba dowodów takich, jak zapowiadana podróż cesarska. Samo bowiem usposobienie króla zabezpiecza stronnictwu liberalnemu panowanie i tylko w najgorszym dla niego razie mogłoby nastąpić powołanie do steru gabinetu biurokratycznego. Wszyscy wiedzą dobrze, jakie znaczenie miałby taki gabinet. Ultramontanowie nie widząc u steru naczelników liberalnej partii uspokoiłoby się znacznie, a gabinet biurokratyczny siedłoby ściśle za otrzymywanymi wskazówkami w duchu liberalnym. Mimo to wszystkie owe lekceważenia wyborów bawarskich w prasie liberalnej przypominają żywo bajkę o lisie i kwaśnych winogronach. Inaczej pisano o nich, gdy była jeszcze jaka taka nadzieja, że ultramontanowie zostaną pobici. Jeżeli zaś w Berlinie nikomu nie zależy wiele na rezultacie, to dlaczego wytyczano dotąd wszelkie wpływy, wszelkie środki agitacyjne?

Nominacja księcia Mikołaja Wroclana generalnego konsula i dyplomatycznego agenta w Belgradzie sprawiła najkorzystniejsze wrażenie we wszystkich kołach politycznych zajmujących się żywo sprawami wschodnimi. Belgrad jest co do spraw wschodnich jednym z najważniejszych punktów. Może on w przyszłości stać się albo silnym wałem ochronnym przeciw kataklizmowi albo ogniskiem niebezpiecznego ruchu. Jeżeli Belgrad ma odegrać pierwszą rolę, to mocarstwa powinny wcześniej pracować nad tem za pomocą swoich zastępców dyplomatycznych. Głównie ciąży ten obowiązek na trzech mocarstwach, które uro-

KSIĄŻE SARMACYI

Obrazek z drugiej połowy XVII. stulecia.

VIII.

Uwiadomiony o nieszczęściu Orun pospieszył ze skargą do baszy kamienieckiego, lamentem i łzami poruszył serce obojętnego Turka, zdał z listami polecającymi wyruszył do Carogrodu i rozczulił do tego stopnia dygnitarzy Dywanu, że ci rozkazali zwołać sąd na Chmielnickiego.

Sąd ten odbył się w Kamieńcu. Podanie utrzymuje, że Juraś mieszkał w kamienicy do dziś istniejącej, a położonej naprzeciw podominikańskiego kościoła. Władze tureckie przyjęły go obojętnie, traktowały nie jak gościa, ale jak więźnia. Oddział spahów dodany niegdyś księciu dla ochrony, teraz straż przy nim pełnił, ucieczka stawała się niemożliwą, wreszcie — gdzie mógł złożyć głowę tyłu obciążoną zbrodniami?

Wkrótce przybył i Orun z Carogrodu, palający zemstą nieubłaganą.

Mamy pod ręką notatkę Ormianina, naocznego świadka sądu nad Jurasiem — przytaczamy ją tutaj w poprawniejszej nieco edycji, bo sławetny nie bardzo piśmienny, a grzesząc gadulstwem niepotrzebnym, wcale nie zabawnie opowiada.

— Na lackim rynku, kiedy niegdyś znajdował się ratusz *nacyi* polskiej, a gdzie nie, najwyższa Turków magistratura się mieści, na odkrytej piętrowej galerii, zasiadło trzech dwutulnych baszów, na czele ich stał kahryman kamieniecki, wezrem przez grzeczność tytułowany i dwóch podległych (niższych co do godności) na ten cel

sprowadzonych z Adrianopola, mianowicie Nikopolski i Kapidzi pasza turecki.

Winowajca stał na dole, pod galerią, tuż podle żyda oskarżyciela, ale tak, aby ich sędziowie obserwować mogli. Juraś był otoczony gęstą strażą, na boku widział kilku Tatarzyków z sznurami i stryczkami, a miną krnąbrną i butną. Pod sklepieniami, na których opierała się galeria, a gdzie dawniej było miejsce kaźni i izba konfessat torturalnych się znajdowała, siedział stary Turczyn trzymający pióro, sekretarzem on był tego sądu i spisywał, co mówiono. t. j. o co sędziowie pytali i co winowajca odpowiadał.

Książę Sarmacyi wyglądał jak hultaj, nie dobrze mu z twarzy patrzyło, oczy zaszpecone w ziemię spuszczał ponuro... Obok niego postawiony ów Orun, frymarzący harmonem odaliskami, nie stary jeszcze ale biały jak gołąb. Mówiono, że z opresyji wielkiego umartwienia posiwił, a żałować miał więcej skarbów utraconych i dzieł rozpędzonych, niżli żony, która żydowica stara już i szpetna była. Orun utrzymywał, że w rabunku tym postradał 200.000 talarów lewkowych — o czem pewnością niema.

I pytali paszowie księcia — opowiada dalej świadek Ormianin — przez dragomana naszej nacyi, a żali prawdą jest, że Kowaleński pułkownika ściąć kazał?

— Tak jest, bo mi posłusznym nie był.

— A żali prawdą jest, że ludzi niewinnych bezwzględnie śmiercią karał?

— Karę ponosili sprzeciwiający się woli Najjaśniejszej Porty.

— Za co z Orunichy, żydówki, żywcem skórę zdjąć kazał?

Odpowiedział niewyraźnie, ale się nie zapierał, głosu zaś jego nie można było dosłyszeć, bo Orun żydów ów wielkim ozwał się płaczem.

Kazano mu zaprzestać lamentu.

Nastało milczenie.

Paszowie podnieśli w niebo oczy, jakby tam szukając wyroku. Przez jedno *Zdrowaś* to trwało, potem spojrzeli na siebie potakując głowami, a jeszcze potem, najstarszy z nich, kamieniecki, zwrócił się w stronę, kędy stali oprawcy.

Na takowy znak wyszło ich dwóch z tłumu, związali Jurasiowi ręce, na szyję zarzucili stryczek i powiedli z placu...

Zbrodniarz błąd był jak chusta, ale nie zdradził się ani słowem... Ludzie obojętnie patrzeli na to wszystko, jakby już z góry wiedzieli co się stanie, bo u nich takie sądy zawsze się kończą jednakowo — uduszeniem...

Tak opowiada sąd Ormianin...

Ostatni potomek groźnego hetmana ginał jak zwykły opryszek — ginał na stryczku...

Kronikarze piszą różnie o jego gwałtownym zgonie. Jedni utrzymują, że Chmielnicki był uduszony na moście na Dunaju, inni, że na moście kamienieckim, do dziś tureckim zwanym, spotkała go ta katastrofa, inni jeszcze, że Jurasia prowadzonego do Carogrodu Tatarzy zamordowali.

Koniec wszakże zawsze był smutny.

Książę panował w Niemirowie nie całe dwa lata. Turcyja jeszcze i po jego usunięciu nie straciła nadziei wskrzeszenia Kozaczyzny pod swoim protektoratem.

Zjechał z Jas do Niemirowa skromny burkułab Janiej Drahinicz, potulny, sprawiedliwy człowiek. Podanie długo przechowywało słodkie wspomnienie jego miłościwych rządach, trwających rok tylko... Ustąpił on miejsca Kunickiemu, szlachcicowi z Lubelskiego, który z ręki już Sobieskiego osiadł w dawnej stolicy Sarmacyi, około 1688 r. Bawił się w wycieczki na Budżak; w czasie jednej z nich zamordowany został

przez podwładnych w Mohylowie nad Dniestrem.

Kozacy obwołali pułkownika Mohyle nakaźnym atamanem, ale i ten ustąpił zaraz po nieszczęśliwym spotkaniu pod Studenicą z Turkami. Długo potem walczył przeciw Ottomanom w Okopach s. Trójcy, na czele dwóch tysięcy wiernych mu kozaków...

Samuś ostatni w imię Rzeczypospolitej atamanił na stepach Bracławszczyzny. Nastąpiły wkrótce inne czasy, bunt Palejowe podnosiły głowę... Polski *nakuźny* przedzierzgnął się w rosyjskiego pułkownika, i przyjął służbę na lewym brzegu Dniepru...

* * *

Tyle tylko szczegółów o tych bojowych zapasach na kresach, zmienionych przez Turków w dziką pustynię.

Występują one w dziejach niejasno, niewyraźnie — jak straszna powieść do baśni raczej podobna! Uczucie zmory pierś uciska przy rozczytywaniu się w zapiskach kronikarzy miejscowych, wcale nie grzeszących zbytkiem wiedzy... Mordy główne tu tło stanowią, a poplątane chaotycznie daty i nazwiska miejscowości i ludzi surowej krytyki potrzebują. Pole to dla przyszłego badacza bogate — bo nietknięte... a należy mu się prawo obywatelstwa w historii Rzeczypospolitej.

Tyle tu krwi polskiej, łez i kości polskich! Może tych kilka rysów doraźnie rzucanych zachęci do poważniejszych studyów?... Gdyby tak było... wówczas szczerze nasze *Szczęście Boże* rzucimy na drogę nowym pionierom na tej niwie dziejowej.

DR. ANTONI J...

czyście zawartem i ustawicznie odnawianem przymierzem, dali znękaną Europie silną ręką pokoju. Austria wywiązała się z tego obowiązku sumiennie, wysyłając do Belgradu osobistość znakomitą i najodpowiedniejszą do wpływania w duchu przymierza austriacko-niemiecko-rosyjskiego, Księżę Wrede stosunkami osobistymi i tradycjami swojej rodziny jest bardzo zbliżony do wpływowych kół politycznych Niemiec i Rosyi, a przytem posiada bardzo silne poczucie obowiązków patriotycznych w obec swej właściwej ojczyzny, Austrii. Jeszcze jedna okoliczność znakomicie przyczyniła się do tego, że nominacja księcia Mikołaja Wrede sprawiła wszędzie tak korzystne wrażenie. Poprzednikiem jego był jak wiadomo Węgier, hr. Kallay. Przeciwnicy hr. Andrassego od dawna narzekali na obsadzenie posad poselskich i konsularnych kandydatami węgierskimi a gdy zanosilo się na ustąpienie hr. Kallaya zapowiadali ciągle nominację Węgra i już z góry robili z tego nowy zarzut. Nominacja księcia Wrede dowiodła, że hr. Andrassemu zależy tylko na wyszukaniu zdolnego kandydata a narodowość nie odgrywa wcale głównej roli.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Najj. Pan przybył wczoraj do obozu pod Bruck nad Litawą celem inspekcji obozujących tam wojsk, a mianowicie 13. i 57. pułku piechoty, 3 batalionów strzelców cesarskich i 5. szwadronu furgonów, tudzież szkoły strzelców.

— Dwór włoski nie będzie dwadzieścia dni żałobę po Cesarzu Ferdynandzie I.
— Były poseł austriacki w Stanach Zjednoczonych Ameryki, hr. Schwarz-Senborn powrócił d. 30. z m. po kilkutygodniowej podróży po amerykańskich okręgach fabrycznych w Illinois, Wisconsin, Michigan, Massachusetts, Connecticut, New-Hampshire i Rhode-Island do Nowego Yorku, z kąd zjechał do Europy.

— Państwowe ministerstwo wojny zarządziło, ażeby z uwagi na to, iż ani cywilna procedura karna, ogłoszona okólnikiem z d. 22. listopada 1873, ani też regulamin służbowy nie przepisuje, ażeby szeregowcom, wezwanym do sądu na świadków, towarzyszył porucznik, na przyszłość ustał ten zwyczaj i odpady dyety pobierane przez poruczników.

Niemcy. (Wykonanie ustawy klasztornej) *Provincial Correspondent* w dłuższym inspirowanym artykule rozpisuje się o wykonaniu ustawy klasztornej, publikowanej w dniu 3go czerwca b. r. i od tego dnia obowiązującej. Przedewszystkiem, mówi półurzędowy organ, chodzi o skonstatowanie, ile klasztorów istniało w Prusiech w dniu 3. Czerwca b. r. bo wszystkie, które po tym dniu osiedliły się w monarchii, nie mają żadnego prawa do istnienia i nie są dozwolone, nie wyjmując nawet stowarzyszeń zakonnych, trudniących się pielęgowaniem chorych. Dalej chodzi o zestawienie liczby osób zakonnych, po dzień 3. Czerwca, osoby bowiem, które po tym dniu wstąpiły do stowarzyszeń zakonnych, nie mogą wchodzić w ich skład i pod karą natychmiastowego rozwiązania klasztoru, muszą być zeń wydalone. Jeżeli zakon, trudniący się pielęgowaniem chorych, chce przyjąć do swego grona nowych członków, musi poprzednio donieść o tem ministrowi wyznań. Termin 6 miesięczny, wyznaczony zakonowi do rozwiązania się, jest nieprzekraczalnym, a po upływie jego żaden zakon dłużej cierpieniem nie będzie. Termin ten upływa z dniem 3. Stycznia 1876. Wyjątek w tej mierze stanowią zakony, trudniące się wyłącznie pielęgowaniem chorych; te istnieć będą i nadal i mogą być rozwiązane tylko rozkazem królewskim. Zakony trudniące się kształceniem młodzieży, mogą po upływie ustawy przepisanych 3 miesięcy otrzymać pozwolenie na dalsze 4 lata. Pozwolenia tego udziela minister wyznań. Wszystkie pozostające nadal zakony i kongregacje podlegają ustawom i nadzorowi państwa. Nadzór państwa skierowanym będzie głównie na organizację i cele pojedynczych zakonów. Państwo mieć będzie na oku statuta zakonów, oraz kontrolować będzie przyjmowanie nowych członków, lokale klasztorne, słowem całą ich czynność tak w pielęgowaniu chorych jak w kształceniu młodego pokolenia. Wszelkie wykroczenia w tej mierze podlegają ustawom państwowym. Majątek zniesionych klasztorów nie przypadnie skarbowi państwa, jako *res nullius*, lecz wzię-

ty będzie w sekwestr rządowy na tak długo, póki ustawa nie określi bliżej jego użycia. W każdym obwodzie regencyjnym ustanowionym będzie osobny komisarz rządowy, który zajmie się administracją zasekwestrowanego majątku zniesionych zakonów. W dycezyach, które posiadają już komisarza do administracji majątku dycezalnego, zarząd majątku klasztorowego, powierzony będzie temuż komisarzowi.

— Oświadczenie *Prov. Correspondent* że byłoby niegodnem rządu pruskiego bronić się przeciw obelżywym artykułom *Kreuzzeitung* (Era Bleichröder-Bismarck) taką w *Frankf. Ztg* znalazło odpawę: „Ba, gdyby coś podobnego stało się w Anglii albo w innym kraju, gdzie rząd i władze na wycieczki prasy nie odpowiadają oskarżeniami karnemi! Tam oświadczenie takie mogłoby wystarczyć. Inaczej u nas, gdzie odmienna praktyka z góry wyrobiła inne także pojęcie o wycieczkach przeciw władzom i ministrom; u nas nie wystarczy samo zaprzeczenie, lecz ludzie oczekują czegoś innego, a jeżeli to nie nastąpi, natenczas zaczynają powątpiewać o możliwości odparcia takich zarzutów. Tak to mści się każde przewinienie na świecie a publiczność, która widząc setki wniosków karnych z powodu drobnostek, myślała że tak już być musi i że jest w tem metoda jakaś, musi koniecznie być zdumioną, jeżeli strona, która z taką łatwością oskarżać zwykła, naraz na „najgrubsze i niesumienne obelgi“ odpowiada zarzutem niepoczytalności i uważa „niżej swojej godności“ wdawanie się w odparcie takich zarzutów. Książę Bismarck wyrzekł niedawno „Światła, nawet w najskrytsze zakątki“ a półurzędowcy złą przysługę wyświadczyli swemu panu, jeżeli naraz rzucić chcą zasłonę na „ciężkie zbroczenie umysłowe, pomieszczenie pojęć i poziome zapatrywanie na moralność.“

— *Kurier Pozn.* doniósł niedawno w korespondencji z Rzymu, że Francya czyni w Watykanie kroki mające na celu pojednanie Rzymu z Niemcami. Nie powtarzaliśmy nawet tej wiadomości, tak nam się wydawała nieprawdopodobną; niepodobna bowiem przypuszczać, by Francya mogła zżyć sobie uciśnienia tyle pożądaną dla siebie wewnętrzną burzę w państwie, które uważa za swego śmiertelnego wroga. Gdy jednak cała prasa europejska na serjo zajmuje się tem sensacyjnem doniesieniem, zapisujemy je z obowiązku dziennikarskiego dodając, że *Germania*, mająca również bezpośrednie styczności z Rzymem, powtarza ową korespondencję z następującym komentarzem: „Za faktyczną treść tej korespondencji w żaden sposób nie możemy przyjąć odpowiedzialności... Przedewszystkiem należy się trzymać tego, że poddanie się pod teraz istniejący system majowych przepisów prawnych nie jest kwestją mądrości i polityki, ale raczej sumienia.“

Francya. (Sprawozdanie *Savary'ego*) o agitacjach stronnictwa bonapartystowskiego rozdano d. 10. b. m. deputowanym Izby. Sprawozdawca powiada na wstępie, że dokumenta udzielone komisji przez ministra Dufaure stwierdzają najzupełniej wszystko, co o agitacjach bonapartystów zeznał prefekt policyi Leon Renault, a o czem komisja Zgromadzeniu narodowemu dawniej doniosła; zresztą obstaruje komisja stanowczo przy wszystkich swoich wywodach i twierdzeniach, przytoczonych w dawniejszem sprawozdaniu. Komisja żąda nadto, ażeby ogłosić dokumenta do sprawozdania dołączone, albowiem dokumenta te są tego rodzaju, że analizować się nie dają. Sprawozdawca zwraca szczególnie uwagę na orzeczenie generalnego prokuratora zastosowane do trybunału apelacji i udzielone następnie przez prokuratora republiki ministrowi sprawiedliwości.

Savary oświadcza dalej, że generalny prokurator Leffemberg na 6 miesięcy przed dniem, w którym komisja sprawę wyboru w Nièvre wytoczyła przed Izbą, udzielił ministrowi sprawiedliwości dokumentów, które są nierównie ważniejsze pod względem politycznym niż sądowym, mocno kompromitują bonapartystów i zasługują na szczególną uwagę rządu. „Jest rzeczą niewątpliwą — pisze Leffemberg — że te dokumenta stwierdzają istnienie organizacji stronnictwa bonapartystowskiego, środki propagandy i akcyi politycznej, wykazują ich zasoby pieniężne na cele agitacyjne, stwierdzają ich usiłowania w celu pozyskania zwolenników w armii i podają nawet nazwiska osób, które stoją na czele tego ruchu.“

Dalej rozwodzi się Savary bardzo obszernie nad okolicznościami towarzyszącymi wyborowi Bourgoinga i wnosi, ażeby wybór ten uznać za nieważny. W tej mierze najważniejszym jest sprawozdanie generalnego prokuratora Paryża z d. 11. sierpnia 1874 do ministra sprawiedliwości. Główne ustępy tego sprawozdania tak opiewają: W samej

rzeczy nadeszła chwila, w której akcyja sądowna będzie musiała się zwrócić przeciw deputowanym, kawalerom legii honorowej i wysokim dostojnikom państwa. Jestem przekonany, że chociaż dotąd nie mamy dostatecznych dowodów, to jednak śmiało powiedzieć możemy, że mamy dziś do czynienia ze zbrodniczą organizacją, która w danym razie może stać się niebezpieczną. Znajduję istotnie na czele stronnictwa bonapartystowskiego prawdziwą organizację rządową. Rouher dowodzi; pod swemi rozkazami ma on Piétri'ego, byłego prefekta policyi; ten zaś ma pod sobą Lagrange'a byłego agenta policyi, który znów stoi na czele licznych agentów. Obok tych głównych osób działających istnieje komitet doradczy składający się z generała Fleury, deputowanych Leverta i Echasseriaux, ks. Padoue i wielu innych. Lecz wszystkie te osobistości razem wzięwszy nie dochodzą liczby 17 i dla tego nie można ich ściagać w drodze karnej. Jest jeszcze drugi komitet, na którego czele stoi jakiś Mourau i który nazywa się *Comité central de l'appel au peuple*. Nie ulega jednak żadnej wątpliwości, że głównym komitetem jest ten na którego czele stoi Rouher. Jestem przekonany, że komitet ten pozostaje w łączności z komitetami na prowincyi. Jestem również przekonany, że tacy członkowie komitetu jak Piétri, były oficer gwardyi cesarskiej, i Le Brun de Rabot, były pułkownik, starają się o wciągnięcie wojskowych do tej organizacji.“

— Czytamy w korespondencji paryskiej *Gaz. kol.*: „Jeden z głównych przywódców umiarkowanej prawicy, Kerdrel, oświadczył publicznie, że legitymiści z wyjątkiem skrajnej prawicy, staną na gruncie konstytucyi lutowej i dolożą ze swej strony wszelkich starań, ażeby ustawy organiczne mogły jak najprędzej wejść w życie. Oświadczenie to Kerdrela wywołało we wszystkich kołach parlamentarnych bez najmniejszego wyjątku niezwykłe wrażenie. Lecz deklaracya ta jest naturalnem następstwem polityki ks. Brogliego. Według tej polityki chcą legitymiści i orleaniści weisnąć się do dzisiejszej większości parlamentarnej, ażeby przez to odjąć jej charakter republikański a w razie gdyby zaszło jakie nieporozumienie w łonie gabinetu pokierować tak sprawę, ażeby większość tek przyszłych ministrów spoczywała w rękach monarchistów. Ponieważ ogół tak zapatruje się na rzeczona deklaracyę Kerdrela, nie dziw, że republikanie wcale się niezadowoleni ze swoich nowych sprzymierzeńców.“

Anglia. Wyjaśnienia, których podsekretarz stanu udzielił parlamentowi w sprawie centralno-azyatyckiej, znalazły w prasie angielskiej bardzo przychylne ocenienie. *Times*, które zawsze broniły zdania, że nie należy zbyt mocno trwożyć się postępami Rosyi w Azyi środkowej, tak się obecnie wyrażają:

„Do zetknięcia z Rosyją przyjąć musi, jakkolwiek zetknięcie to może być bardzo przyjaźielskie i pokojowe. Chodzi jedynie o to, w jaki sposób należy się zachować w obec posuwania się Rosyi. Pan Baillie Cochrane i allarmiści, wysunęliby natychmiast nasze przednie straża aż do forpoczty rosyjskich, lecz zgadzamy się z p. Cochrane w zdaniu, że polityka taka byłaby szczytem głupoty politycznej. Jak daleko mamy wysunąć nasze granice? Czy aż do Kandabaru czy tylko do Heratu? W jednym i drugim wypadku wywołałibyśmy długą kosztowną i krwawą wojnę z Afganami, którzy, jak nam wiadomo, są jednym z najbardziej wojowniczych ludów na świecie. Pokonać ich byłoby nader trudno. Tymczasem samo podejrzenie, że opanować chcemy część Afganistanu, dodałoby Rosyi bodźca do dalszych zdobyczy, aby nam jak najmniej zostało. Zetknięcie przeto nietylko zostałoby przyspieszonem, lecz także wojenny charakter jego byłby nieunikniony. Powstałaby wielka walka, która toczyłobyśmy musieli w oddaleniu kilkuset mil od naszej rzeczywistej podstawy operacyjnej, a to wśród ludności, która płonęłaby żądzą ukarania Anglików za ich zaczepkę.“

Inaczej przedstawia się rzecz, gdyby Rosyjanie posunęli się do Heratu. Lord Derby, który jest niezawodnie przezornym politykiem, wyraził się przed rokiem, że w takim razie byłibyśmy zmuszeni do akcyi. Lecz wtedy łatwiejby nam przyszło przeciągnąć Afganów na naszą stronę, gdyż wtedy Rosyja byłaby stroną zaczepną. Moglibyśmy jej w takim razie ustawić na drodze wielkie zapory. Nasza zachęta, nasze złoto i pomoc doświadczonych oficerów zrobiłoby z tych górali walecznych, o których Rosyjanie mogłoby długo lby sobie rozbić. Nawet gdyby ten waleczny wrzescie, państwo nasze indyjskie byłoby zupełnie zabezpieczone przed armią, którąby Rosyja przeciw granicom jego prowadzić chciała. Potrzebowalibyśmy tylko zatarasować wąwozy i oczekiwać wojsk, aby zniszczyć armię dziesięćkroć

licniejszą, niż Rosyja w tej części świata wystawić może. Słowa cesarza Mikołaja: „że nad Indusem i w Pendzabie dość jest grobów aby pomieścić tylu Rosyjan, ilu ich tam zajdzie“ — są dziś tak samo prawdziwe, jak wtedy, gdy zostały powiedziane. Linia ta obronna jest tak silną, że zaprawdę zasłużylibyśmy na utratę Indyi, gdybyśmy jej przeciw armii inwazyjnej utrzymać nie byli w stanie.

Hiszpania. Zanim nadejdą bliższe szczegóły o ostatnich większych operacjach na teatrze wojny, podajemy kilka szczegółów o bombardowaniu miasta San Sebastian i Hernani, zebranych przez korespondenta *A. A. Ztg.*:

„San Sebastian — pisze ten korespondent pod dniem 4. b. m. — otrzymało pierwsze granaty, jakkolwiek w małej tylko dozie i bez wielkiej szkody. Mieszkańcy miasta są tem ogromnie przerażeni, a od lgo Lipca 40 murarzy pracuje gorliwie nad zamurowaniem wszystkich okien w domach zwróconych frontem ku stronie baterji karlistowskich, jak gdyby środek ten mógł się przydać na co. W Hernani rzeczy bardzo źle stoją. Bombardowanie trwające 11 dni bez przestanku, porwało już liczne ofiary. Wiele domów spłonęło do szczytu, między innymi starożytny pałac rycerza Don Juana de Urvieta, który w bitwie pod Pawią wziął do niewoli króla francuskiego Franciszka I. Pałac ten, mieszczący w sobie dużo zabytków historycznych zburzony został zupełnie. Także kościół i ratusz ucierpiały znacznie od bomb. Karliści nie trwonią już amunicyi, ogień ich jest regularny, rzucają dziennie 50—70 pocisków a odnoszą większe rezultaty niż dawniej. Od kilku dni bombardują Karliści także nocną porą, co sprawia daleko straszniejsze wrażenie i nie pozwala mieszkańcom pokrzepić się snem. Wódz Karlistów nie wzbrania zresztą mieszkańcom wynosić się z miasta, i tak codziennie przybyszą tu ci nieszczęśliwi wychodzący z resztkami ocalonego mienia. Lecz i ztąd zamężniejsi mieszkańcy poczynają wynosić się do pobliskiej Francyi.“

Turecja. (Powstanie w Hercegowinie.) W Hercegowinie, jednej z południowo-słowiańskich prowincyi na półwyspie bałkańskim wybuchło powstanie przeciw Turkom. Oto co donosi o tem wiedeński korespondent *Czasu*:

„W dwóch miejscowościach nad rzeką Narentą ludność chrześcijańska podniosła rokosz. Żałoga turecka, usiłowała przytłumić powstanie odpartą została, a powstańcy w pierwszej chwili opanowali opuszczone przez nią stanowisko. Przyczyną rozruchu ma być zabicie rajasa, jak nazywają chrześcijańskich poddanych Turcy, przez Mahometanów. Rozruchy podobne niezliczone razy powtarzają się na półwyspie, a zawsze zagrażają Europie roznieceniem kwestyi wschodniej. Tym razem atoli większe mają dla nas znaczenie owe rozruchy; chrześcijańscy rokosznicy bowiem opanawszy wieś zajęli i most nad rzeką, wywiesili sztandar z austriackimi barwami. Wiadomości bezpośrednich o rozruchach nie ma, odbywają one drogę przez dzienniki dalmatyńskie, a nikt nie może ręczyć, że wiadomości tych dzienników są prawdziwe. I tak donosi *Dalmata*, co do przyczyn wybuchu rozruchów, że w Nevesynii i Gaska przybyli emisaryusze zapowiadali rajansom wielkie niebezpieczeństwo, że czeka ich w krótkim czasie zagłada zupełna a majątku ich zniszczenie. Ludność i tak już ogromnie podatkiem obciążona i zniechęcona, dała się porwać do rozpaczliwego kroku. Miało się na domiar tego jeszcze wydarzyć, że chrześcijanin nazwiskiem Nicola Babics zabity został przez Turków, co natychmiast spowodowało wzburzenie i powstanie ludności. Na most nad Narentą dwa razy Turcy szturm przypuszczali jednakże nadaremnie. Skutkiem tych zajść cała kraina wielce zaniepokojona, a ludność jej po większej części ucieka się do granicy dalmackiej. Jenerał Jovanovics udał się z tego powodu z dwoma oddziałami wojska do Metkovic, miejsca pogranicznego między Hercegowiną i Dalmacją.“

Ciekawa rzecz tylko, że rokoszanie zaatakowali chorągwie austriackie. Podróż cesarza Franciszka Józefa do Dalmacyi oczywiście zamąciła do reszty egzaltowane umysły południowych Słowian. Ale zachodzi tutaj rzadkie i ze wszech miar zajmujące zjawisko, że państwo ościenne jak Austria, w tym razie objawy podobne do zaszłych w Hercegowinie nietylko nie wyzyskuje na swą korzyść, ale co ważniejsza, szczerze wyrzeka się wszelkiej nadziei, którąby żywić mogło. Austria dość ma na Bochezach, a z całego serca wyrzeka się dalszej akwizycyi pobratymczego im ludu.“

— **JE. p. Namieśnik** spędził noc dzisiejszą spokojnie.

— **Na intencję wyzdrowienia** JE. pana Namieśnika, hr. Agenora Gołuchowskiego, odbyły się dnia 10. b. m. w Samborze uroczyste nabożeństwa w rz. kat. parafialnym kościele, w kościele OO. Bernardynów i w gr. kat. cerkwi. Równocześnie odbywały się modły o wyzdrowienie Namieśnika w tamtejszej synagodze izraelskiej. We wszystkich tych nabożeństwach publiczność samborska wzięła udział liczny a serdeczny. W Tarnopolu odbyło się nabożeństwo na tę intencję dzisiaj.

— **Z Przemysła** odbieramy afisz koncertu, który się ma odbyć we Środę 14. b. m. na dochód dyrektora przemyskiego Towarzystwa muzycznego p. L. Dietza, ze współudziałem panny Teresy Brzechfi i dyktantów. Program: 1. Vieuxtemps et Wolff. Duet koncertowy na temat *Don Juana* Mozarta pp. Dietz i S. 2. Mayerbeer. Arya z opery *Afrykanki*, p. Brzechfi. 3. a. Bach. Praeludium et Fuga; b. Chopin. Etude; c. Chopin - Polonez, panna S. 4. Beethoven. Romance op. 50, p. Dietz 5. Bendl. *Il Sospiro*, walec p. Brzechfi. 6. Vieuxtemps. Balada i polonez koncertowy pp. Dietz i S. Początek o godzinie 8. Biletów dostać można w księgarni Braci Jeleniów oraz w cukierni p. Scholza w Przemyslu.

— **Samobójstwa.** W nocy na 8. b. m. obwiesił się w Tróscianku, w powiecie Śniatkińskim, gospodarz Wasyl Ostafiejczuk na drzewie w ogrodzie swego sąsiada. Pozostawił cztery sieroty. Przyczyną samobójstwa były kłopoty domowe. — W gminie Tuligłowy, w Rudnińskim, dnia 9. b. m. obwiesił się w stajni trzypiętnastoltni syn gospodarza Tomasza Szydelski, Jakób. Przyczyną samobójstwa dziecka niewiadoma.

— **Zauważające wieści** o pojawieniu się cholery w miasteczku Dynowie, oraz we wsi Chodorówce, w powiecie Brzozowskim, ogłoszone przez jeden z dzienników lwowskich, okazały się zupełnie bezpodstawne. Właściwa władza badała rzecz na miejscu i sprawdziła zupełną płoćność owych alarmujących pogłosk. — **Także** w Chodorówce zdarzyło się tylko po jednym wypadku mocnej biegunki, lecz obie osoby, dotknięte tą chorobą, są już zupełnie zdrowe. Ażeby mimo to zachowaną była wszelka ostrożność, udał się do wyzspomnianych miejscowości lekarz powiatowy z Brzozowa.

— **Piorun** dnia 4. b. m. z wieczora spalił dom mieszkalny włościanki Oleny Danyluk w Książu, w Śniatkińskim. Nieubezpieczona szkoda wynosi 212 złr.

— **Grady** zrządziły dnia 4. b. m. znaczne szkody w ziemiopłodach gmin powiatu Kamionieckiego Ohladowa i Monasterka. W Ohladowie obaliła burza parę budynków gospodarskich.

— **Podpalenie.** Porfyr Kucan, włościanin ze Sielca, w Stanisławowskim, w skutek kłótni z swą żoną d. 27. Czerwca podpalił własny swój dom mieszkalny. Dzięki szybkiej pomocy sąsiadów pożar ograniczony został na ten dom i szkoda nie przenosi 120 zł. Winnego pociągnięto do odpowiedzialności.

— **Nieszczęśliwe wypadki.** We wsi Zawidowcach, w powiecie Gródeckim, dnia 8. b. m. locha zagryzła sześciotygodniowe dziecko gospodarza Michała Wasylciowa, wpadłszy do chaty w chwili, gdy gospodyni pobiegła do ogrodu ażeby wypędzić ztamtąd prosięta. Przeciwnym winnym zaniedbania należytego dozoru nad dzieckiem wytoczono śledztwo.

W Mościskach dnia 7. b. m. parobek Fedko Kowal utonął kąpiąc się w rzeczce Sieczynie. Fedko Kowal był rodem ze Złotkowic. — W Łuce Małej, w Skalskim, d. 8. b. m. utonął skutkiem własnej nieostrożności podczas kąpieli w Zbruczu gospodarz z Ostapia Szymon Gruda.

W Jastkowicach w powiecie Tarnobrzelskim d. 6. b. m. przy wzbijaniu pała do mostu rozbił się katar, przyczem pracujący około budowy gospodarz Michał Ozga, tak mocno został uszkodzony, że na miejscu życie zakończył.

W powiecie Stryjskim d. 28. Czerwca utonął w rowie kolejowym półtrzecieletnie dziecko budnika Michała Grossa, zaś d. 29. Czerwca w rowie koło zagrody córka włościanina z Siechowca Tymka Rudnika. W obu wypadkach pociągnięto do odpowiedzialności winnych zaniedbania należytego dozoru nad dziećmi.

W stawie Rosochowackim, w Skalskim, d. 8. b. m. utonął podczas kąpieli urlopnik 15. pułku piechoty Antoni Krzywiecki; zaś dnia 4. b. m. w Wiśle 15 letni syn pani Florentyny Boguszowej, właścicielki dóbr Lubaszy w Dąbrowie, Zygmunt. W obu wypadkach przyczyną była własna nieostrożność nieszczęśliwych.

— **Potomkowie Konstantyna Wielkiego.** Wspomnieliśmy o księciu Laskarisie w Rzymie, domagającym się od rządu włoskiego w drodze sądowej patronatu nad fundacjami przedwiekowego przodka jego, cesarza Konstantyna Wielkiego. Rzecz się ma trochę inaczej, a przedstawia ją w prawdziwym

świecie korespondent rzymski *Gaz. Warsz.* Księżniczka Marya Laskaris przybrana córka ostatniego z Laskarisów księcia Jana, wznosiła roszczenie nieboszczyka ojca swego. Ten jako potomek w prostej linii Konstantyna Paleologa, cesarza Carogrodu, poległego w bitwie z Mahometem II. w r. 1453, oraz jako prawowity następca Konstantyna Cezara, zwanego Wielkim, który Rzym papieżem darował i założył bazylikę św. Jana Laterańskiego, św. Piotra, św. Pawła, św. Krzyża i św. Agnieszki, uposażając je ogromnymi bogactwami, domagał się na mocy prawa *juspatronatus*, jakie następcy Konstantyna Wielkiego zawsze nad pomienionymi kościołami zachowywali, aby bazyliki te, czyli ściśle mówiąc Stolica Święta, placu zubożałym potomkom cesarzów rzymskich i wschodnich za pomocą odpowiednią wielkości pierwotnego nadania, godności tychże potomków i majątkowi bazylik. Księżniczka Marya Laskaris przybrała tu parę razy przed zaborem Rzymu i przedstawiała się kardynałowi Antonellmu w imieniu ojca, upominając się o zapomogę przez zapewnioną mu *juspatronatus* jego nad bazylikami Rzymu zwanymi *patryarchalne*. Atoli zbywano ją zawsze grzeczniemi słowami. Po wtargnięciu wojsk włoskich do Rzymu i po zaprowadzeniu w wiecznym mieście sądów włoskich, księżniczka Laskaris zdecydowała się na sądowe kroki. Atoli dobra bazylik są dziś w ręku rządu włoskiego; on tedy będzie musiał jej zapłacić, jeżeli proces wygrany zostanie przez nią. W takim razie będzie chodziło o miliony. W Polsce także znajduje się rodzina Laskarisów wyprowadzająca się od cesarza carogrodzkiego. Andrzej Laskaris (Gastrowicki) biskup poznański w wieku XV., krewny małżonki króla węgierskiego Beli V, z domu Laskarisów, niepospolite oddał Rzeczypospolitej usługi posługując od Władysława Jagiełły do papieża Jana XXIII. na dwór węgierski, tudzież na sobór Kostnicki, gdzie odczytał wyrok składający Jana ze stolicy apostołskiej. Andrzej urodzony był w Polsce i umarł w dziedzicznym swym zamku w Gosławicach. W połowie zeszłego stulecia Jerzy Hieronim Laskaris, rodem z Weron, zrazu prefekt kolegium Teatynskiego we Lwowie, następnie opat Żółkiewski, przeniósł się później do Rzymu, gdzie w r. 1801 zmarł jako patriarchy aleksandryjski i jerozolimski. — Jeżeli istotnie żyją jeszcze w Polsce prawnicy Laskarisowie — powiada przytoczony na

wstępie korespondent — to rzecz dziwna, że nie upomnieli się dotąd o spadek po ostatnim księciu L. Janie, zmarłym w Piemontie przed 10 laty, a mianowicie o prawa przysługujące temu rodowi, a przebrane przez pomienionego księcia na przybraną córkę, która do krwi Laskarisów wcale nie należy i jest jak wiadomo, dzieckiem włoskiego włościanina. Ma się rozumieć, że prawnymi i jedynymi spadkobiercami księcia Jana i cesarzów Konstantyna Wielkiego i Konstantyna Paleologa, byłoby w takim razie Laskarisowie polscy. Wiem, że jeden z nich udawał się przed laty do Rzymu, szukając tutaj wiadomości o włoskiej gałęzi Laskarisów, a osobliwie o wnuczkę kardynała Laskarisa zmarłego w upłynionym wieku; ale sam dowodów żadnych nie złożył, i umilkł wkrótce całkowicie. W każdym razie Laskarisom litewskim radzę pisać do adwokata ich kuzynów włoskich, Jana Chrzyciela Nolego w Rzymie, *Via della Valle Nr. 41, secondo piano*. Pan Noli to, jeden z najzdolniejszych i najbardziej przedsiębiorczych prawników tutejszych, prowadzi obecnie ten rozgłosny proces.

— **Wypadek kolejowy.** W Anglii, pomiędzy stacyami Morpeth a Rothbury dnia 3. b. m. wykołczył się pociąg osobowy i pięć wozów runęło ze stromeego nasypu w dół. Ze 150 podróżnych czterech zostało zabitych a 20 ciężko rannych. Zresztą wszyscy odnieśli lżejsze uszkodzenia. Już to najniebezpieczniej jeździć angielskimi kolejami. Wydana właśnie statystyka urzędowa dróg żelaznych w Anglii i wypadków jakie się zdarzyły na nich w roku zeszłym wygląda raczej na sprawozdanie o walnej jakiej bitwie. Dowiadujemy się z niej, że w roku 1874 zginęło na nich osób 1424 a 5041 odniosło uszkodzenia. Wliczbie zabitych było 211 podróżnych, 788 osób ze służby kolejowej i 425 samobójców; w liczbie uszkodzonych 1981 podróżnych a 2815 ze służby kolejowej i t. d.

— **Przyrząd do pływania** kapitana Boytona wiele straci na wartości, znajdując się już bowiem tacy, którzy bez jakiegokolwiek przyrządu przepłyną chcą kanał Kaletański. Marynarz angielski Webb, liczący lat 27, przed kilkoma dniami w ciągu 5 godzin przepłynął 4 mile angielskie na morzu i zapowiedział, że na przyszły tydzień przy pomocy własnych rąk i nóg tylko, przepłynie cały kanał z Dowru do Calis w ciągu 14 godzin.

— **Fabrykowanie murzynów**, czerwonoskórów, ludożerców i t. p. dziwów dla ławowiernych Europejczyków, od dawna praktykowane bywa głównie przez Berlińczyków. Przypominamy sobie, że we Lwowie raz „ludożerca“ pewien przyznał się w policyi, iż jest malowanym cyganem. Świeżo zdemaskowano podobnego oszusta w Bydgoszczy. Pokazywał się on długi czas w różnych miastach szlacheckich i pruskich jako naczelnik plemienia indyjskiego Szukkonów, nazwiskiem Ohegunputara; dopiero w ostatnich dniach przyznał się, że jest rodem z Berlina i służył tam za parobka. Zrećnie

jednak oszukiwał, gdyż n. p. w Chełmie nawet fizyk powiatowy zaświadczył o nim urzędowo, że cynamonowy kolor skóry jego jest prawdziwy.

— **O strasliwym orkanie**, który w nocy na 8. b. m. nawiedził Sabaudję, piszą z Genewy: Orkan zerwał się około północy i niemiernie wyrządził spustoszenia w mieście i okolicy. Dach nad drukarnią dziennika *Journal de Geneve* zniesiony został właśnie w czasie gdy numer szedł na prasę. Gruzy pokryły całą drukarnię do tego stopnia, że redakcyja wspomnianego dziennika zapowiedzieć musiała zwłokę w wydawnictwie. Grad wybił w samym mieście 10.000 szyb.

— **Gwałtowny wzrost miast**, jaki objawia się mianowicie w ostatnich czasach, porównał pewien ekonomista do rozszerzenia się serca w anormalnie funkcjonującym organizmie. To też sprostować się daje widoczny fakt blasku miejskiego obok apatyki ekonomicznej na prowincyi, przeludnienie miast próżniakami wszystkich stanów, podczas gdy na wsi brak rąk dotkliwie uczuwać się daje!

— **W porcie Bałakławy** oczekiwane są maszyny z Marsylii do wydobywania z morza zatopionych w r. 1854 wojennych okrętów angielskich, a także jednego statku transportowego ze złotem.

— **Z niesłychaną regularnością** powtarzają się wielkie powodzie w południowej Francyi, gdyż peryodycznie co lat dwadzieścia. Właśnie podniesiono ten dziwny fakt przytaczając, że latami powodzi w tym wieku były: 1815, 1835, 1855 i 1875.

— **Rozwiązanie armii.** Podczas gdy wszystkie państwa europejskie reorganizują i uzupełniają swe armie — jedno księstwo Liechtenstein nie a nie się nie boi wojny i właśnie rozpuściło całą swą potęgę zbrojną, składającą się z dziesięćdziesięciu strzelców i dobozów! Fakt ten dokonał się dzięki godnej uznania wyrozumiałości księcia Jana II., na wniosek reprezentacyi księstwa składającej się z 15 deputowanych, która orzekła, iż stojący pod bronią „ład liechtensteński“ większe ojczyźnie teraz mógłby oddać usługi z sierpem w ręku na polu. Naczelny wódz armii liechtensteńskiej, porucznik R., będący na swoje szczęście geometrą także, odtąd oddawać się będzie wyłącznie temu niekrawawemu zawodowi.

— **Z powodu zaboby** po zmarłym cesarzu Ferdynandzie okazał się brak czarnego laku w handlach. Muszą więc kupyki zamawiać dopiero dostateczną ilość tego towaru w fabrykach. Donosi o tem wiedeński *Fremdenblatt*.

GŁOSY PUBLICZNE.

Stowarzyszenie c. k. pocztmistrzów, ekspedjentów i ekspedytorów w Galicyi, Bukowinie i Wielkiem Księstwie Krakowskiem ogłasza wykaz kasowy od 11. Czerwca do 11. Lipca 1875.

Przychód: a) Ze złożeniem rachunku na dniu 10. Czerwca r. b. pozostało w kasie gotówką 589 złr. 22 ct.; b) Od 11. Czerwca wpłynęło od pojedynczych członków Stowarzyszenia jako zwrot zaliczek i procentów i tytułem wkładów na udziały 997 zł. 39 ct. Razem 1586 zł. 61 ct.

Rozchód: W tym samym czasie wydano nowe zaliczki, wypłacono występującym członkom ich złożone udziały, jakoteż na koszt administracyi 710 zł. 25 ct. Pozostało gotówką w kasie 876 zł. 36 ct.

Jednocześnie uwiadomiam pp. członków Stowarzyszenia, że temi dniami wyda prezes sprawozdanie z powyższych obrad na zebraniu centralnego komitetu w Wiedniu, które się odbyło 17., 18. i 19. Czerwca b. r.

Zaleszczyki, 11. Lipca 1875.
Kompet., De Schiller,
rachmistrz. Wiceprezes i kassyer.

Notatki literacko-artystyczne.

× **Czy artykuły dziennikarskie** są własnością literacką? Czy wolno jest jednemu dziennikarowi przedrukowywać z drugiego wiadomości, sprawozdania, przeglądy i t. p.? Nad tą kwestyą zastanawiał się niedawno trybunał handlowy nadsekaniski, i rozstrzygnął ją w sposób, z którego nie bardzo będą zadowoleni ci panowie redaktorowie, którzy dzienniki swe redagują przy pomocy bardzo taniego i prostego instrumentu, t. j. poczeiowych noży. Dziennikarz paryżki Cartillier umieszczał w gazecie *Soir* sprawozdania z posiedzeń parlamentu; inny dziennik, *l'Evenement*, nie mając własnego sprawozdawcy, przedrukowywał je po prostu, wydając za swoje własne. Cartillier wytoczył redaktorowi *Evenement* proces o zapłacenie honoraryja za 13.000 wierszy przedrukowanego tym sposobem sprawozdania. Trybunał uznał, że żądanie Cartilliera jest słuszne, że *l'Evenement* przywłaszczył sobie bezprawnie jego artykuły i skazał właściciela korsarskiej gazety na zapłacenie po 2 centymy od wiersza przedrukowanego, t. j. sumy 260 franków. Dla francuskiego dziennikarstwa uchwała ta

jest bardzo ważną, bo rozstrzyga kwestyę zasadniczą i daje wydawcom broń przeciw kolegom pasażatom. U nas taki przykład byłby także bardzo zbawionym — nie tylko bowiem artykuły czysto dziennikarskie, efemeryczne, ale nawet fejetony literackie bywają ofiarami bezprawnego przedruku, czego *Gazeta Lwowska* już kilka razy miała zaszczyt doświadczyć w ostatnich kilku miesiącach.

× **Jak Zabłocki na mydle wyszedł** prawdziwie na intendaturze teatralnej jeden z literatów niemieckich, który swego czasu wiele wrzawy wywołał swoim dziełem o koniecznej reformie teatru. Dr. Jerzy Köberle, literat bawarski, napisał przed trzema laty dzieło p. t.: *Die Theaterkrisis*, w którym krytykował ostro oplakane stosunki teatrów niemieckich i rozwiązał program skutecznej reformy. Rzecz ta napisana z wielką siłą przekonania choć paradoksalnie, zwróciła na siebie uwagę W. Księcia Badeńskiego, który powołał Köberlego na dyrektora swego dworskiego teatru w Karlsruhe. Ubogi literat znalazł się tedy u szczytu swych marzeń, miał scenę dworską, na której pokazać mógł światu, że jego teorie podniosły teatr do wysokości klasycznej i wpłynęły na rozwój literatury dramatycznej. Tymczasem w bardzo krótkim czasie teoryja piękna rozbiła się w mizerne o praktykę — Köberle okazał zupełną nieudolność w kierowaniu wielką sceną i otrzymał po kilku miesiącach dymissyę. W tak nagłej odprawie widząc pokrzywdzenie i złamanie kontraktu, Köberle począł zasypywać Wielkiego Księcia pismami i memoryalami, w których ubalał się gorzko na doznana krzywdę, na intrygi teatralne i dworskie, na zerwanie umowy na dwa lata zawartej, a to w tonie tak gwałtownym i groźnym, że zamiast otrzymać satysfakcyę i dostać 70.000 zł., do których rościł sobie pretensyę — biedny exdyrektor znalazł się przed sądem, oskarżony o extorsyę i obrazę majestatu. Dnia 6. b. m. odbyła się w sądzie w Karlsruhe ostateczna rozprawa, w której sąd uznał wprawdzie Köberlego niewinnym extorsy, ale skazał go za obrazę panującego księcia na 3 miesiące więzienia. Tak smutnie skończyła się reforma teatralna, której apostołem miał być biedny Köberle.

† **Krystyn Ruben**, były dyrektor Akademii sztuk pięknych we Wiedniu (od r. 1852 do 1872) zmarł tam d. 8. b. m. przeżywszy lat 70. Był on zarazem profesorem oddziału historycznego w tym zakładzie. Zrazu oddawał się wyłącznie malarstwu historycznemu, następnie jednak przeszedł na pole poważno-rodzajowe. W praskim Belvedere jest czternaście kartonów ściennych jego ołówka. Do najcenniejszych utworów jego, rozpowszechnionych w kolorystach i fotografiach, zaliczają *Ave* i *Kolumbia*.

† **Karol Beromueusz Hofman** małżonek tyle zasłużonej w literaturze naszej s. p. Klementyny z Tańskiej Hofmanowej przed rokiem 1830 jeden z dyrektorów Banku polskiego i współredaktor kilku pism warszawskich zmarł w ostatnich dniach w Dreźnie.

— **Nowa stacya telegraficzna** z ograniczoną służbą dzienną otwartą została dla powszechnego użytku z dniem 9. Lipca w miejscowości Solotwinie.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Sprawozdanie

o stanie zasiewów we wschodniej Galicyi od 15. do 30. Czerwca.

W uzupełnieniu poprzedniego sprawozdania podajemy jeszcze następujące dalsze szczegóły:

8) **Hreczka.** Sprawozdanie o hreczce będzie krótkiem, raporty przez nas odebrane zgodne są pod tym względem, że hreczka podeszła jest złą, jest rzadką, w skutek posuchy, i zakwitła zaledwie odrósłszy od ziemi.

9) **Sprawozdania** poprzednie miały każde z osobna swoją ujemną stronę; wyjątek pod tym względem stanowiła, jak się to ponizej okaże z końcem Czerwca „kukurudza.“ Wiadomości o niej nadesłane brzmiały tylko pomyślnie, trzyma się przy posusze jeszcze najlepiej ze wszystkich ziemiopłodów a lubo wśród skwaru słonecznego i ona wędnieje, przecież chłodne noce i rosy orzeźwiają ją i utrzymują przy życiu. Jak dotychczas przynajmniej, rokuje kukurudza, szczególnie na wilgotnych gruntach Pokucia najlepsze nadzieje, podrosła znacznie i nie okazuje śladów zniszczenia.

10) **Ziemniaki.** Biorąc w ogóle całą wschodnią część kraju stan ziemniaków był w niej z końcem Czerwca zadawalniającym, a nawet pomyślnym, zawsze jednak pod zastrzeżeniem że posucha się nie przedłuży. Po koniec Czerwca trzymały się ziemniaki z małemi wyjątkami pięknie, zeszły dość bujnie, okopano je miejscami i po trzy razy, pomimo, że posucha robotę tę utrudniała, zakwitły w wielu okolicach, jednym słowem, stan był obiecujący. Wyjątki,

(2373 1-3) **E d y k t.**

L. 5284. C. k. Sąd obwodowy wzywa posiadacza wekslu z daty Dubiecko 1. Czerwca 1874 przez Piotra Hrycyka na własną ordę wystawionego za 6 miesięcy płatnego na 150 zł w. a. opiewającego przez ks. Antoniego Kopyciańskiego do zapłaty przyjętego, ażeby w przeciągu dni 45 weksel ten Sądowi podpisanemu tem pewniej przedłożył, gdyż inaczej weksel ten jako nieważny uznany zostanie.

Przemysł 21. Kwietnia 1875

2295 1-3) **Ogłoszenie konkursu.**

Nr. 244/R. s. o. Na mocy orzeczenia Wysokiej c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 11. Czerwca b. r. do L. 3572 rozpisuje się niniejszym konkurs na następujące posady przy szkołach etatowych w Krakowie:

I. Przy szkole 8-klasowej żeńskiej: na posady trzech nauczycielek dla niższych klas tej szkoły z placą etatową 700 zł. w. a. i na dwie posady nauczycielek młodszych z placą etatową 420 zł. w. a.

II. Przy każdej z pięciu szkół ludowych pospolitych, a mianowicie: a) I. przy ulicy Wiślanej, b) w II. u św. Barbary, c) w III. przy ulicy Gołębiej, d) w IV. w pałacu Biskupim, i e) w VIII. na Kazimierzu; na posady czterech nauczycielek rzeczywistych z placą etatową 700 zł. w. a., prócz tego nauczyciele kierujący przy każdej z tych szkół mają pobierać dodatek za kierownictwo w kwocie 100 zł. w. a. i mieć wolne pomieszkowanie w zakładzie.

III. Przy szkołach trzechklasowych u św. Floryana na Kleparzu i św. Szczepana na Piasku: na posady trzech nauczycielek rzeczywistych z placą etatową 700 zł. w. a., prócz tego nauczyciele kierujący mają pobierać dodatek za kierownictwo w kwocie 100 zł. w. a. i mieć wolne pomieszkowanie w zakładzie.

IV. Przy szkole ludowej żeńskiej na Kazimierzu: na posady czterech nauczycielek starszych z placą etatową 700 zł. w. a. i trzech nauczycielek młodszych z placą etatową 420 zł. w. a. prócz tego nauczycielka kierująca ma pobierać za kierownictwo dodatek w kwocie 100 zł. w. a. i mieć wolne pomieszkowanie w zakładzie.

Do wszystkich tych posad przyłączone są w myśl ustawy z d. 2. Maja 1873 art. 12 dodatki pięcioletnie.

Prawo prezentowania na wszystkie te posady służy Radzie kr. gł. miasta Krakowa, przeto podania zaopatrzone w dowody uzdolnienia nauczycielskiego i dotychczasowej służby, mają być wystosowane do tejże Rady, i za pośrednictwem przełożonych Władz, przesłane do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej w Krakowie najpóźniej do dnia 10. Sierpnia b. r.

Podania spóźnione, lub niezaopatrzone w potrzebne dowody, nie będą uwzględnione.

C. k. Rada szkolna okręgowa miejska.

Kraków dnia 29. Czerwca 1875 r.

(2504 1-3) **E d y k t.**

Nr. 15.684. C. k. Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem p. Justynę Dziubczyńską, właścicielkę sklepu towarów modnych w Krakowie, że przeciw niej dom handlowy pod firmą D. Metzner et Comp. we Wiedniu pod dnem 1. Lipca 1875. l. 15.683 na zasadzie wekslu z daty Wiednia 12. Marca 1875. z terminem zapłaty dnia ostatniego Czerwca 1875. na 587 zł. 62 ct. opiewającego wniósł pozew, w załatwieniu którego uchwałą Sądu krajowego 2. Lipca 1875. l. 15.683 nakaz zapłaty w dniach trzech wydany został.

Gdy miejsce pobytu pozwanej Justyny Dziubczyńskiej nie jest wiadomem, przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanej Justyny Dziubczyńskiej na koszt i niebezpieczeństwo jej tutejszego adwokata Dr. Czesława kuratorem nieobecnej ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy wekslowej, w Galicyi obowiązującej przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanej, aby albo sama stanęła, lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niej zastępcy udzieliła wreszcie innego obrońcę sobie wybrała i o tem Sądowi doniosła, w ogóle zaś aby wszelkich możliwych do obrony środków prawnych użyła, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniechania skutki sama sobie przypisać by musiała.

Kraków dnia 2. Lipca 1875.

(2497 1-3) **E d y k t.**

L. 7501. C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu zawiadamia niniejszym Izaka Bazara, że pod dnem 29. Czerwca 1875. do liczby 7501 przeciw niemu Phoebus Morgenthau wniósł prośbę o wydanie nakazu zapłaty na sumę wekslową 200 zł. a. w. i że z powodu niewiadomego miejsca pobytu jego dla nie-

go na jego koszt i niebezpieczeństwo ustanowiono kuratora w osobie pana adwokata Dr. Żywickiego z zastępstwem pana adwokata Dr. Kwiatkowskiego, któremu też wydany nakaz zapłaty doręczono.

Wzywa się przeto wspomnianego Izaka Bazara, by ustanowionego kuratora należyście poinformował, lub innego zastępcę mianował, gdyż inaczej wyniknąć mogące z skutki sam sobie przypisze.

Tarnopol 30. Czerwca 1875.

(2516) **Ogłoszenie.**

L. 8061. W imieniu Jego Cesarskiej Mości c. k. Sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie orzekł na podstawie §§. 489 i 493 ustawy o postępowaniu karnem w skutek wniosku c. k. Prokuratorji Państwa z d. 5. Lipca 1875. l. 3582 uczynionego na potwierdzenie konfiskaty Nr. 150 czasopisma politycznego „Dziennik Polski“ z dnia 4. Lipca 1875. z powodu umieszczenia w kronice ustępu „Na rzecz ubogich zasiłżonych otrzymaliśmy od N. N. 6 zł. w. a. jako stanowiącego istotę czynu występku przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi z §. 297 u. k., jakoteż przekroczenia z §. 298 ustawy karnej, że ustęp ten zawiera w sobie istotę występku przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi z §. 297 u. k., jakoteż przekroczenie §. 293 u. k., że zatem zarządzone konfiskata tego numeru czasopisma „Dziennik Polski“ jest usprawiedliwioną, zabraną nakład ma być zniszczony i w myśl § 36 ust. prasowej wzbroniono rozpowszechnienie tegoż.

Co się do wiadomości publicznej podaje.

Lwów dnia 7. Lipca 1875.

(2433 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 6042. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu oznajmia, że uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Przemyslu Rozalia Brzezowska z Huczka za marnotrawnicę uznana została, w skutek czego Jakóba Kolba z Huczka na kuratora dla niej ustanowiono.

Dobromil dnia 28. Czerwca 1875.

2426 1-3) **E d y k t.**

L. 533. C. k. Sąd powiatowy w Brzesku ustanawia dla Józefa Stolarczyka z Maszkienic z życia i miejsca pobytu niewiadomego w sporze c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie przeciw onemu względem zapłacenia kwoty 216 zł. 84 ct. kuratorem ad actum p. Dra. praw Stanisława Bartmana z Brzeska, któremu rezolucy z dnia 5. Grudnia 1874 l. 6541 nakaz zapłaty mieszczącą doręcza się.

O tem zawiadamiając Józefa Stolarczyka poleca się mu, ażeby w należytych czasie osobiście stanął, lub potrzebne środki ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i Sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniechania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

C. k. Sąd powiatowy.

Brzesko 17. Lutego 1875.

(2499 1-3) **Ogłoszenie.**

L. 1637. C. k. miej. deleg. Sąd powiatowy w Przemyslu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia przez Stefana Lutczyta w c. k. uprz. Zakładzie kredytowym włościańskim we Lwowie zaciągniętej pożyczki w kwocie 150 zł. w. a. z procentami i kosztami odbędzie się w gmachu tegoż Sądu w trzech terminach a to na dniu 3. Sierpnia 1875., na dniu 2. Września 1875. i na dniu 12. Października 1875. każdym razem o godzinie 10. przed południem przymusowa sprzedaż publiczna realności pod l. k. 53 w Batycza h położonej własności Stefana Lutczyta będącej, ciała tabularnego nie stanowiącej, z wszelkimi do tej realności należąciami w protokole za stawianego opisu z dnia 23. Marca 1869. opisanymi gruntami i innemi przynależnościami na rzecz c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego pod następującymi warunkami:

1. Za cenę wywołania stanowi się sumę Trzytęta (300) zł. a. w.

Suma ta przyjęta została jako wartość szacunkowa w mowie będącej realności i jako podstawa do wymiaru wysokości pożyczki, na mocy uchwały Dyrekcji c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego wspólnie z c. k. komisarzem rządowym, jak to udowadnia uchwała z dnia 1. Czerwca 1869. l. 2701. o której także o pożyczkę ubiegający się Stefan Lutczyt zawiadomiony został, a zatem na mocy art. 34 statutów i artykułu IV. lit. c) ministeryalnego rozporządzenia z dnia 28. Października 1865. l. 110 Dz. p. P. suma ta 300 zł. a. w. za cenę wywołania przyjmuje się.

2. Każdy chęć kupienia mający, złoży przed licytacją do rąk komisji licy-

tacyjnej jako zakład 100% sumy wywołania, to jest kwotę 30 zł. a. w. w gotówce, w obligacjach Państwa, w listach zastawnych c. k. uprz. zakładu kredytowego włościańskiego wraz z kuponami nie zapadłymi, a to według kursu w ostatniej „Gazecie Lwowskiej“ ogłoszonego.

Prowadzący egzekucję zakład kredytowy włościański uwolniony jest jako licytant od składania wadium.

3. Celem skutecznego tej licytacji, rozpisane być mają trzy terminy licytacyjne; na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za cenę wywołania lub wyżej niej, zaś na trzecim terminie także i niżej ceny wywołania, sprzedana zostanie

4. Nabywca obowiązany będzie, połowę ceny kupna wliczając w nią zakład 30 zł. a. w. złożyć natychmiast po ukończonej licytacji do rąk komisji licytacyjnej, drugą zaś połowę po prawo mocyności aktu licytacyjnego, poczem mu dekret własności wydany, ciężary hipoteczne na cenę kupna przeniesione i nabywca za zgłoszeniem się w fizyczne posiadanie tej nabytej realności wprowadzonym zostanie.

Gdyby prowadzący egzekucję zakład kredytowy włościański realność tę za niższą cenę nabył, aniżeli jego przyznana pretensya wynosi, natenczas uwolniony jest od składania ceny kupna, i po należytem zlikwidowaniu, dekret własności otrzyma.

5. Od dnia objęcia fizycznego posiadania obowiązany jest nabywca ponosić wszystkie podatki i inne ciężary publiczne również ma nabywca należytość przenosić z własnych funduszy uiścić.

6. O przestrzeni gruntów i o stanie zabudowań wolno chęć kupienia mającym przekonać się na gruncie, gdyż realność ta przedana zostanie rzechtowotak, jak ją dłużnik posiada i posiadać ma prawo.

7. Gdyby nabywca, któremukolwiek z powyższych warunków zadość nie uczynił, w takim razie rozpisana zostanie na jego koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacja z jednym terminem, na którym realność ta za jakąkolwiek cenę sprzedana zostanie.

Przemysł, 10. Czerwca 1875.

(2503 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 9284. C. k. wyższy Sąd krajowy ogłasza, że Albert Kiernik z urzędu notaryalnego w Radziechowie z dnem 3. Lipca 1875. ustąpił, zaś udzielony mu na własną prośbę urząd notaryalny w Sokołowie dnia 9. Lipca 1875. objąć ma

Kraków dnia 6. Lipca 1875.

(2513 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 10376. Podług opisu czynu z dnia 16. Czerwca 1875 przyrzymała c. k. straż skarbu w Łódzowie przy pszłaka h przemysłnicę a 6 tobałków towaru bławatnego.

Wzywa się każdego kto rości prawo własności do tych towarów, aby zgłosił się w okresie 90 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, w tej c. k. Dyrekcji, w przeciwnym bowiem razie postąpi się z tym towarem wedle przepisów.

Brody dnia 2. Lipca 1875.

(2522 1-3) **Ogłoszenie.**

L. 3003. W c. k. Sądzie tutejszym odbędzie się na rzecz Jana Podbornego prawonabywcy Tymka Steciaka celem zaspokojenia kwoty 536 zł. 79 ct. w. a. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 182 w Niemirówie położonej dłużnika Jędrzeja Steciaka własnej w jednym terminie 5. Sierpnia 1875 o godzinie 10 rano. Cena wywołania 605 zł. Zadek 60 zł. a. w. Reszta warunków wolno w tuządowej registraturze przejrzeć.

Niemirów 30. Czerwca 1875.

(2511 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 30944. W celu zabezpieczenia dostawy szutru dla rządowego traktu Żółkiewskiego w okręgu budowniczym Żółkiewskim na lata 1876, 1877 i 1878 odbędzie się na dniu 26. Lipca 1875 w c. k. Starostwie w Żółkwi licytacja za pomocą ofert pisemnych. Rzeczona dostawa szutru potrzebna do zwykłego utrzymywania wynosi na rok 1876 a) z kamieniołomu Borki dominikańskie 1180 metrów sześcienn. w cenie fiskalnej 7313 zł. 40 ct. b) z kamieniołomów w Glinisku. Wymalina i Horodek 3970 metrów sześcienn. w cenie fiskalnej 19.285 zł. 60 ct. c) z kamieniołomu Potylicz 2810 metr. sześć. w cenie fiskalnej 11.148 zł. 70 ct. d) z kamieniołomu Haraju 70 metr. sześć. w cenie fiskalnej 288 zł. 5 ct. e) z kamieniołomu na Obdyrku 1000 metr. sześć. w cenie fiskalnej 3336 zł. 10 ct. Ogółem 9030 metrów sześć.

w cenie fikalnej 41.371 zł. 85 ct. w. a.

Oprócz tej zwykłej dostawy obowiązany będzie przedsiębiorca po tych samych cenach dostarczyć w r. 1876 także zwykłą szutru potrzebną dla podniesienia stanu tego gościńca w ilości, a to z kamieniołomu:

Borki dominikańskie 171 metr. sześć. Wymalina i Horodek 443 metr. sześć. Potyliczkiego 1163 metr. sześć. Haraju 51 metr. sześć. na Obdyrku 315 metr. sześć. Razem 2148 metrów sześciennych

Blizsze warunki tej dostawy można przejrzeć w godzinach urzędowych w wymienionem c. k. Starostwie, gdzie też oferty zaopatrzone w wadium 50% ceny fiskalnej wynoszące z wyrażeniem cen nie tylko cyframi ale też i literami w oznaczonym terminie do godziny 12 w południe wniesione być mają.

Oferty spóźnione lub nie ułożone według przepisów nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów dnia 28. Czerwca 1875.

(2500 1-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 454. W celu obsadzenia posady pomocnika maszynisty w drohobyckim c. k. zarządzie salinarnym rozpisuje się niniejszym konkurs do 1. Sierpnia 1875 r.

Z tą posadą połączona jest placą dzienną 1 zł. 2 ct., komorne rocznych 20 zł. w. a. nadto ordynarye: paliwa rocznych 4 n. a. sagów drzewa twardego, soli 15 fat. rocznie na każdą głowę rodziny i 6 fat. na każdą sztukę bydła nareszcie w razie słabości bezpłatne leki i pomoc lekarska.

Ubiegający się o tą posadę winni wnieść podania swoje przed upływem terminu konkursowego do c. k. zarządu salinarnego w Drohobyczu udowadniając w nich metryką chrztu, nieprzekroczony 40 rok życia swego, oprócz tego wykazać się świadectwem ze złożonego egzaminu na samoistnego maszynistę; posiadać świadomość rzemiosła ślusarskiego, umieć czytać, pisać i rachować, a na koniec wykazać w tych podaniach do tychczasowe zatrudnienie, zachowanie się tudzież fizyczne uzdolnienie do służby.

Z c. k. Zarządu salinarnego.

W Drohobyczu dnia 8. Lipca 1875.

(2433 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 3594. C. k. Sąd powiatowy w Łańcutu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że Antoni Maczuga młodszy, z Woli dalszej za marnotrawnego uznany został i dla niego kuratorem jego ojca, Antoniego Maczuga starszego ustanowiono.

C. k. Sąd powiatowy

Łańcut d. 1. Czerwca 1875.

(2493 3-3) **E d y k t.**

L. 3063. W dniu 30go Lipca, w dniu 18go Sierpnia i w dniu 27go Sierpnia 1875 każdą razą o 10tej godzinie rano odbędzie się w kancelarii c. k. Sądu powiatowego w Krzeszowicach egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej pod L. 56 w Porębie Żegocie, Franciszek Jakóbk własnej ciała tabularnego nie stanowiącej.

Cenę wywołania stanowi suma szacunkowa 625 złr. wal. austr. zaś wadium 63 zł. w. a.

Reszta warunków można przejrzeć w registraturze c. k. Sądu powiatowego.

C. k. Sąd powiatowy

Krzeszowice dnia 18go Czerwca 1875.

(2486 3-3) **Ogłoszenie.**

L. 7315. C. k. miejsko delegowany Sąd powiatowy w Przemyslu oznajmia, że dochodzenia miejscowe w sprawie założenia ksiąg gruntowych w gminie katastralnej Buszkowicki rozpoczną dnia 22. Lipca 1875.

Każdy kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może przed dochodzeniem kierującym zgłosić się i przytoczyć wszystko, co dla wyjaśnienia lub ochrony praw uzna za stosowne.

Przemysł 8. Lipca 1875

(2474 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 31.105. W celu zabezpieczenia budowl wodnych na Wiśle pod Niepołomicami w ogólniej cenie fiskalnej 8730 zł. 92 ct. odbędzie się w c. k. Starostwie Krakowskim na dniu 28go Lipca 1875 publiczna licytacja za pomocą ofert.

Warunki budowy można przegladnąć w rzeczonym c. k. Starostwie gdzie także w powyższym terminie najdalej do godziny 12. w południe mają być wniesione oferty zaopatrzone w 50% wadium.

Oferty oddane po terminie, lub nie ułożone w przepisany sposób, nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów 28go Czerwca 1875.

(2429 3-3) **Ogłoszenie.**

L. 34499. W sprawie krydanej Izako Bodek ze Lwowa uwolniono dotychczasowego zawiadowcę A. Uricha i tegoż zastępcę adwokata Dr. Leona Goldberga od urzędu w ich miejsce mianowano adwokata Dr. Józefa Smolkę zarządcą masy, zaś Kasiela Menkes jego zastępcą.

Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów dnia 26. Czerwca 1875.

(2491 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 7362. C. k. m. d. Sąd powiatowy w Samborze zawiadamia, że dochodzenia sprawy założenia ksiąg gruntowych dla katastralnych gmin, a to: Neudorfu na dniu 27. Lipca. zaś Pianowie na dniu 25. Sierpnia 1875 się rozpocznie.

Każdy mający prawny interes w zbadaniu stosunków posiadania może się zgłosić i wszystko przytoczyć co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

Z c. k. sądu powiatowego m. d.
Sambor, d. 6. Lipca 1875.

(2492 3-3) **Edykt.**

L. 6087. C. k. Sąd powiatowy Brodzki zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomego Wojciecha Konatowicza, że przeciw niemu Franciszek Schnell o zapłatę sumy 144 zł. 82 ct. w. a. pozw dnia 3. Lipca 1875 L. 6088 wniosł i że do rozprawy termin na dzień 21. Lipca 1875 wyznaczono niemniej dla niego kuratora pana adwokata Kukuczka ustanowiono.

Wzywa go się zatem by do tego terminu osobiście stanął lub potrzebne dokumenta swemu kuratorowi udzielił lub innego kuratora sądowi wskazał.

Brody, 4. Lipca 1875.

(2524 2-3) **Edykt.**

L. 948. Na dniu 3. Sierpnia, 6. Września i 12. Października 1875, każdą razą o godzinie 10 z rana odbędzie się w sądzie tutejszym publiczna sprzedaż realności w Susnicy pod l. 27 położonej do Stefana Danilka, należącej ciała tabularnego niestanowiącej, na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego w sprawie o 183 zł. 1 ct. w. a. z pn.

Cena szacunkowa 700 zł.

Wadyum 70 zł.

Blizsze warunki są w registraturze do przejrzenia.

C. k. Sąd powiatowy
Radymno, dnia 10. Kwietnia 1875.

(2525 2-3) **Edykt.**

L. 949. Na dniu 2. Sierpnia, 1. Września i 11. Października 1875, każdą razą o godzinie 10. zrana odbędzie się w sądzie tutejszym publiczna sprzedaż realności w Sośnicy pod l. 117 położonej do Michała Kuzia należącej, ciała tabularnego niestanowiącej, na rzecz zakładu kredytowego włościańskiego w sprawie 95 zł. 92 ct. w. a. z pn.

Cena szacunkowa 900 zł.

Wadyum 90 zł.

Blizsze warunki są w registraturze do przejrzenia.

Radymno, dnia 10. Kwietnia.

(2506 2-3) **Edykt.**

L. 8516. C. k. Sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszem do wiadomości, że otworzył konkurs nad całym ruchomym jakoteż w krajach, dla których ustawa konkursowa z dnia 25. Grudnia 1868. ważną jest, położonym nieruchomym majątkiem Dawida Salamona Dortort, kupca w Drohobyczu zamieszkałego.

Kierownictwo upadłości tej porucza się p. Wojciechowi Trampler, c. k. sędziemu powiatowemu w Drohobyczu a tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się pana adw. Dr. Marka Wohllnera w Drohobyczu.

Wszyscy ci, którzy do tej masy konkursowej jako wierzyciele konkursowi pretensje rościć chcą, mają takowe nawet w razie, gdyby o nie spór wytoczony był, w ciągu 60. dni od dnia ogłoszenia tego edyktu bądźto w tutejszym Sądzie obwodowym bądź też w c. k. Sądzie powiatowym w Drohobyczu wedle przebiegu ustawy konkursowej w celu zapobieżenia zagrożonym w teje skutkom prawnym zgłosić się i na terminie, który na dzień 17. Września 1875. godz. 9. przed połudn. ustanawia się, przed komisarzem konkursowym do likwidacji i do oznaczenia pierwszeństwa wniesić.

Termin ten wyznacza się zarazem także i do zawarcia ugody.

Wierzycielom, którzy na ogólnym terminie likwidacyjnym staną i pretensje swe zgłoszą, służy prawo powołać inne osoby w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli.

Do zatwierdzenia przez Sąd ustanowionego albo do zamianowania innego zawiadowcy masy, tegoż zastępcy i do wyboru wydziału wierzycieli wyznacza się termin

na dzień 15. Lipca 1875. o godzinie 9. przed południem w obec komisarza konkursowego.

Zarazem zawiadamia się wierzycieli, którzy nie w Samborze, lub nie w okręgu Sądu powiatowego — Drohobyczu mieszkają, że wedle §. 111. zas. pp. w Samborze lub w Drohobyczu mieszkającego, celem doręczenia uchwał oznamić mają, inaczej bowiem na wniosek komisarza konkursowego dla nich kurator na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowionym zostanie. Dalsze ogłoszenia w ciągu postępowania konkursowego umieszczone będą, w dodatku urzędowym do Gazety Lwowskiej.

Sambor dnia 15. Czerwca 1875.

(2507 2-3) **Edykt.**

L. 4214. C. k. Sąd powiatowy w Cieszanowie ogłasza, że na zaspokojenie Marynowi Gelber dłużnej sumy wekslowej 60 zł. w. a. z pn. dozwolona przymusowa publiczna sprzedaż gospodarstwa gruntowego w Niemstowie pod l. d 50 położonego, Antoniego Cwik własnego, odbędzie się w tutejszym sądzie w trzech terminach, na dniu 2. Sierpnia 6. Września i 5. Października 1875, każdą razą o godzinie 10. z rana.

Cena wywołania 560 zł. w. a.

Wadyum 56 zł. a. w.

Na dwóch pierwszych terminach rzecz gospodarstwo gruntowe tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś przy trzecim terminie i niżej takowej sprzedane zostanie.

Akta zastawniczego opisanie oszacowania i szczegółowe warunki licytacji wolne do przejrzenia w tutejszej registraturze.

Dla niewiadomych i nieobecnych wierzycieli mianowano kuratorem c. k. Notaryusza Praschil w Lubaczowie.

Cieszanów, dnia 23. Grudnia 1874.

(2501 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 4361. W miejscowości „Sołotwina“ została otwartą z dniem dzisiejszym c. k. stacya telegrafu z ograniczoną służbą dzienną dla powszechnego użytku.

Lwów, dnia 9. Lipca 1875.

C. k. Dyrekcya telegrafów.

Doniesienia prywatne.

Przewyborne
przez „Suez-Odesse“ sprowadzane

Herbaty chińskie

po złr. 4.60, 3.80, 3.40, 2.80 i 1.80,
wystawki z herbaty po złr. 1.20
za funt wagi wiedeńskiej
tylko w handlu

Stanisława Markiewicza
we Lwowie.

Bez bolu

lekarstwami nieszkodliwymi leczą podług
najnowszej i najdoskonalszej metody
gruntownie,
bez przerwy zatrudnienia i pod naciśnięciem
dyskretyj wszelkie

słabości tajemnicze i skórne

lekarz prakt. Medycyny, Chirurgii i Akuszer,
specjalista chorób tajemniczych

Jan Kurpiel

mieszkający
przy ulicy Sobieskiej Nr. 12, I. piętro
(gdzie administracya „Gazety Narodowej“),
ordynuje od 8 — 12 przed., od 1 — 5 po południu.
Zarządza także impotencyi (osłabieniu
siły męskiej) potęcy, upławom kobiet,
bladaczce i nieplodności.
Na honorowane listy udziela rady bez-
zwłocznie i służy lekarstwami.

(2368 6-2)

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.
akcyjnego Banku Hipotecznego
kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najprzystępniejszymi.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym.

(2367 6-2)

Mellini-Theater

am Hotel Angleterre
täglich
Abends 8 Uhr
Grosse phantastische
Vorstellung
Magie, Physik, Optik,
mit vollständigem neuen Programm.
Wunder-Fontainen, etc. etc.
2430 6-2

Avis!!!

Seidemann, der in die Lage kommt, irgend etwas in einem Blatte anzufragen, wende sich vertrauensvoll an

Rotter & Comp.,

Annoncen-Expedition für alle Blätter der Welt,
General-Agentur der Grazer „Tagespost“,
Wien, Stadt, Riemergasse 13.
Diejenigen befürdern Anfragen in alle bestehenden Journale der Welt zu den billigsten Bedingungen, verbunden mit prompter Ausführung, übernehmend Offerte und befürden deren Weiterbeförderung gratis. 1617

Expedition prompt.

Gnomon

Chronometer

wyrób z dobrego kruszcza, także posrebrzany, lub pozłacany. Za ściśle wskazywanie czasu ręczy się.

Cena od sztuki z dobrego metalu złr. 1; posrebrzany złr. 1.50; pozłacany złr. 2 w. a.

Za opakowanie osobno 15 ct. w. a.

Zlecenia skutecznie się jaknajścisłej za pobraniem pocztowym lub zapłatą należytości z góry. Zamówienia prosimy wystosować do składu

Wehrhase Nr. 9, Sechshaus
w Wiedniu.

2445 3

2515 2 3 Obwieszczenie.

L. 1094. Miasto Dolina sprzedaje 113 morgów gruntu ornego na przedmieściu „Obliśka“ ćwierć mili od miasta a 1/8 mili od dworca kolei żelaznej położonego, bądź hurtownie bądź pojedynczemi parcelami. Cena wywołania za jeden morg ustanawia się na 48 zł. a. w. albo 5300 zł. w. a. hurtownie. Licytacya odbywać się będzie dnia 20. Lipca 1875 do godziny 6. wieczorem ustnie i pisemnie.

Licytujący mają złożyć wadium 100% ceny oferowanej w pieniądzu gotowych. Parcelacya i blizsze warunki sprzedaży tej mogą być przejrane w Magistracie tutejszym w zwykłych godzinach urzędowych.

Dolina, 8. Lipca 1875.

G. L. DAUBE & Co.

in Wien, I. Maximilianstrasse 3.

Annoncen-Expedition.

Officielle Vertreter
sämmtlicher Zeitungen
Deutschlands und des Auslandes.
1617

Nakładem wydawnictwa „Gazety Lwowskiej“

opuściło prasę dzieło

Olej i wosk ziemny

w Galicyi

przez Edwarda Windakiewicza

c. k. radcę górniczego

i jest do nabycia w Administracyi

„Gazety Lwowskiej“

po cenie 2 zł. w. a.

1555

(2369 6-2)

BALSAM VETORINIEGO

Od 70 lat bez żadnej reklamy znany i przez znakomitości lekarskie uznany i zalecany jako niezawodny środek na reumatyzm, osłabienie nerwów, kuroze, ból zębów, flukaje, szczególnie na rany i poparzenia. — Dostać można w każdej aptece i w fabryce we Lwowie, **flakon po 1 zł. 50 ct.**

Ogłoszenie.

2434 2-3

L. 1. Na mocy aktu fundacyjnego i statutów s. p. Stanisława hr. Skarbka z roku 1843., tudzież zatwierdzonego przez wys. Rząd statutu organizacyjnego z dnia 17. marca 1875, otwartym zostanie w jesieni r. b. **Nakład sierót i ubogich w Drohowskim.**

Zakład przyjmować będzie dzieci obojej płci, religii chrześcijańskiej, bez względu na miejsce ich urodzenia i stan, jeśli tylko pochodzą z rodziców w Galicyi stale zamieszkałych. Pierwszeństwo mają ślubne lub nie ślubne dzieci bez ojca i matki, nie mające wcale żadnego majątku dostatecznego na swoje utrzymanie, ani krewnych, którzyby z prawa do utrzymania ich byli obowiązani i ten obowiązek spełnić mogli. Tylko w razie, gdyby nie było dostatecznej liczby sierót, przyjmowane będą dzieci, mające wprawdzie rodziców, ale tak ubogich, iż nie są w stanie dzieci swych utrzymać. Chłopcy, którzy mogą być do Zakładu przyjęci, winni mieć najmniej siedm zaczętych, a najwięcej dziesięć lat ukończonych, dziewczęta zaś najmniej sześć zaczętych, a najwięcej ośm lat ukończonych.

Zwierzchność gminna, opiekun, a względnie rodzice, lub osoba prywatna pragnąca w Zakładzie umieścić dziecko, ma imieniem tegoż wniesić prośbę do Zarządu centralnego fundacyi s. p. Stanisława hr. Skarbka we Lwowie, załączając następujące dokumenta:

- a) świadectwo ubóstwa, wydane przez zwierzchność gminną i miejscowego plebana.
- b) metrykę chrztu,
- c) świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza,
- d) świadectwo szkolne, jeśli dziecko w szkole publicznej nauk pobierało.

Zaopatrzone powyższemi dokumentami prośby wnoszą należy najpóźniej do 15. Sierpnia r. b. Podania wniesione później będą mogły być dopiero w następnych terminach przyjmowania sierót uwzględnione.

Wnoszący prośby zostaną w należytym czasie o przyjęciu sierót uwiadomieni i do odstąpienia tychże do Zakładu zawezwani.

We Lwowie dnia 1. Lipca 1875.

Z Dyrekcji Zakładu sierót i ubogich w Drohowskim.